

1

Kuglen var gået ind igennem ofrets højre øjeæble og havde passeret midt mellem de to hjernehalvdele. Derefter var dens bane blevet afbøjet af sammenstødet med hjerneskalen i nakken. Som følge heraf havde den ikke lavet et egentligt udgangshul, men snarere et krater i baghovedet, og cirka en tredjedel af hjernemassen var blevet presset ud gennem hullet af trykbølgen.

Den kraftige sod- og korditsværtning omkring øjet tydede på, at skuddet var blevet affyret på klods hold – altså i en afstand på mindre end 20 centimeter. Der var intet spor efter kamp.

Alene drabsmetoden ville normalt have været tilstrækkeligt til at udløse heftig aktivitet fra politiets side. Men dette var – også i andre henseender – et mord ud over det sædvanlige.

De fleste mord i Sverige – og det drejer sig om cirka ti om måneden – er kulminationen på triste historier – og kræver intet egentligt opklaringsarbejde. Venner eller bekendte, som slår hinanden ihjel med de bare næver eller med knive, mere eller mindre ved en tilfældighed, eller manden, som mener, at hans liv er færdigt, og som derfor myrder sin kone og i værste fald også sine børn, og som så fortryder, netop som han skal til at begå selvmord. Gerningsmændene gribes som regel på fersk gerning, og oftest i mere eller mindre beruset tilstand. De er forvirrede, dybt angrende, og de bliver i cirka halvdelen af tilfældene stemplet som psykisk ustabile – lidende af en mental afvigelse, der kan sidestilles med egentlig sindssygdom, som det hedder officielt – og anbringes i kortere eller længere tid på en institution, hvor de underkastes *tvangsbehandling eller tvunget psykiatrisk tilsyn*.

De fleste af dem, som havner på en sådan institution, slippes løs efter omtrent et års tid – afhængig af deres sociale status. Personer med lav social status menes generelt at have behov for længere tids behandling end velhavere. Processen forløber med alles stiltiende accept, og mordene vækker sjældent nogen videre opsigt uden for det lokalsamfund, hvor de er blevet begået.

Men i dette tilfælde var alle omstændigheder – måske med undtagelse af selve drabsmetoden – anderledes. Og strengt taget var *den* også anderledes, hvis man skal være helt ærlig. Døden var nemlig indtruffet øjeblikkeligt.

Mordet var sket mellem klokken syv om morgenen – hvilket var det tidspunkt, hvor ofret havde forladt sin bopæl – og klokken otte om morgenen, da han blev fundet i sin tjenestebil på Manillavägen ude på Djurgården, nøjagtigt 340 meter fra broen neden for Djurgårdsbrunns Traktørsted. Ofret havde altså sat sig ind i sin bil og var kørt fra huset i Bromma, nøjagtigt som han plejede. Derefter var han fortsat ind til byen og havde samlet morderen op et eller andet sted. Den efterfølgende biltur var så blevet afsluttet et stykke inde på Djurgårdens område.

Mordvåbnet lå i bilen, stukket ned i dørlommen ved passagersædet. Morderen var altså blevet siddende efter mordet, enten for at fjerne fingeraftryk eller for at sløre andre spor. Derefter havde han anbragt pistolen i sidelommen, var steget ud af bilen, og havde forladt stedet. I øvrigt var mordvåbnet af en type, som man ikke tidligere var stødt på i svensk kriminalhistorie. Det var en 7.62 mm Tokarev m 59, med otte skud i magasinet. Et standardvåben i den sovjetiske hær.

Rigspolitichefen fik besked om mordet, da han sad i sin bil på vej til Arlanda lufthavnen klokken fem minutter over ni. Han gav sin chauffør besked om at vende ved næste frakørsel og køre med udrykning tilbage til byen. Klokken ti præcis havde han samlet et større antal af sine umiddelbart underordnede til et første møde.

Foruden de, der var selvskevne – nemlig cheferne for voldsafdelingen og efterforskningsafdelingen – var der en del mennesker til stede, som kun sjældent bliver blandet ind i mordsager. Men deres tilstedeværelse var i denne sammenhæng forståelig, fordi den mand, som tidligere på dagen var blevet slået ihjel, var kollega til dem i firmaet, som det kaldtes.

Aksel Folkesson havde således frem til sin død beklædt en stilling som politimester ved rigspolitiets sikkerhedsafdeling. Hvis man ville sige dette lidt mindre formelt, så var han placeret højt oppe i ledelsen af sikkerhedspolitiet – og hvis man ville formu-

lere det endnu mere eksplicit – hvilket eftermiddagsbladene uden tvivl ville gøre – så kunne man sige, at den mand, som var leder af den svenske terroristbekæmpelse, selv var blevet offer for et terrormord.

Denne slutning virkede umiddelbart overordentlig nærliggende.

Den mand, som havde skudt et højtstående medlem af det svenske sikkerhedspoliti i hans egen bil, havde indlysende handlet med overlæg, og måtte være klar over, hvilken omfattende politiaktivitet mordet uundgåeligt ville fremkalde. Den ejendommelige omstændighed, at morderen havde efterladt det bemærkelsesværdige mordvåben på mordstedet og oven i købet havde stoppet det ned i sidelommen i døren, i stedet for at anbringe det i ofrets hånd for at søge at skabe en vis usikkerhed om, hvorvidt der var tale om et selvmord, kunne betyde flere forskellige ting.

Dels måtte morderen være aldeles overbevist om, at våbnet ikke kunne spores tilbage til ham selv eller hans organisation. Endvidere måtte han være sikker på, at der intet steds i nærheden af mordstedet eller på våbnet var efterladt belastende fingeraftryk. Endelig måtte han vide tilstrækkelig meget om, hvordan politiet arbejdede, til at han indså det håbløse i at forsøge at fingere et selvmord. At han havde anbragt pistolen sådan, måtte nærmest opfattes som en slags arrogant hilsen til de fremtidige forfølgere.

De fleste andre, som kom i morderens situation, ville have taget våbnet med sig under flugten. Men ikke ham her – og en mand var det jo nok, selvom ingen af de terrororganisationer, man kendte til, manglede kompetente eller koldblodige kvindelige medlemmer. Aksel Folkesson – forestillede man sig – ville nok have været mere tilbøjelig til at samle en mand op end en kvinde. Den traditionelle terrormorder ville ikke lade sig arrestere uden modstand. Derfor ville han have taget våbnet med sig fra bilen, og hvis han blev antastet, ville han have skudt igen – enten for at skræmme sine forfølgere eller for at dræbe endnu en gang.

Hvis intet uventet var sket, ville han så havde smidt våbnet i vandet, og ville derefter – uden at forhaste sig påfaldende – have forladt stedet til fods.

Men den morder, som de havde at gøre med her, havde enten flere våben, eller også var han så dygtig, at han indså, at vidner til mordet i bilen var en usandsynlighed, mens der var en langt større risiko for, at en eller anden tilfældigt forbigående ville se, at han smed mordvåbnet i Djurgårdsbrunnkanalen.

Allerede inden de foreløbige tekniske undersøgelser var gået i gang, var man ved politiet overbevist om, at man havde med en person eller en organisation at gøre, som optrådte yderst professionelt.

Man måtte træffe en række beslutninger meget hurtigt. Overvågningen ved grænseovergangene skulle forstærkes. Dernæst var det nødvendigt, at man i rigspolitiets drabsafdeling prioriterede denne sag over alt andet. For det tredje var det væsentligt at sørge for, at strømmen af informationer ud til offentligheden blev styret og begrænset af et par særligt udpegede repræsentanter i rigspolitiets informationsafdeling. De pågældende skulle underlægges rigspolitichefen direkte.

På den anden side havde man et voldsomt behov for at få informationer ind fra offentligheden. Altså måtte man acceptere en vis åbenhed.

Det stod klart for alle, at presset fra massemedierne ville blive overordentlig udtalt, og at forbrydelsens karakter i sig selv ville resultere i en mængde spekulationer.

Det sidste var en så bevidst underdrivelse, at de tilstedeværende politifolk brød ud i latter for første og i øvrigt sidste gang i lange tider.

Endelig ville man køre opklaringsarbejdet i to sideløbende grupper. De åbne politiafdelinger skulle arbejde, som de plejede. Men i sikkerhedspolitiet ville man etablere sin egen opklaringsgruppe, hvis opgave først og fremmest var at søge at afklare motivet for forbrydelsen. Da denne side af efterforskningen efter al sandsynlighed ville komme til at beskæftige sig med forhold, der berørte statens sikkerhed eller med forholdet til fremmede magter, skulle forbindelsen mellem de to opklaringsgrupper formidles via chefen for sikkerhedspolitiets B-kontor. I princippet skulle det være sådan, at alle de informationer, som kom ud af det såkaldt åbne efterforskningsarbejde, så hurtigt som muligt

skulle tilgå sikkerhedsfolkene. Hvorimod de informationer, som gravedes frem af sikkerhedspolitiets egen efterforskningsgruppe, først skulle sorteres af chefen for B-kontoret, eller – om nødvendigt – af rigspolitichefen selv.

Inden rigspolitichefen tog fat på at snakke *alene* med cheferne fra sikkerhedspolitiet, spurgte han, om der var nogen spørgsmål. Der sad en halv snes mænd i mødelokalet – og deres gennemsnitsalder lå omkring de 50. Sammenlagt repræsenterede de vel erfaringer svarende til 250 års politiarbejde. De ville alle have stillet det samme spørgsmål. Men ingen gjorde det. Hvad skulle man stille op med de modsætningsforhold, som uundgåeligt ville blive resultatet af, at man kørte to parallelle efterforskningsforløb?

Der var kun en af de tilstedeværende, som spurgte om noget. Og det var repræsentanten for rigspolitiets informationsafdeling. Han var kendt som medlem af Folkpartiet, røg dyre engelske piber med et ejendommeligt design, og havde derudover på et tidspunkt gjort tjeneste på sikkerhedspolitiets A-kontor – hvor han nok var det eneste medlem af Folkpartiet – inden han sagde op med den begrundelse, at hans deltagelse i kontorets aktivitet stred mod hans demokratiske grundindstilling. Desuden var han iført tweedjakkesæt – godt nok velpresset – men alligevel.

»Jo ... det umiddelbare spørgsmål, som rejser sig, når man tænker på, hvad der skal formidles til offentligheden, drejer sig naturligt om, hvad Folkessons arbejdsopgaver bestod i. Og så kan man jo diskutere det betimelige i at meddele offentligheden noget om typen og oprindelsen af mordvåbnet ... når man tager i betragtning, at våbnet er af russisk fabrikat. Og så kommer alt det sædvanlige med, om vi har noget spor, om vi kender motivet for mordet og alt det der.«

Politifolkene rundt om det ovale mødebord af flammet birketræ var allerede begyndt at skramle med stolene og havde rejst sig halvt. Deres erfaring sagde dem, at disse spørgsmål var fuldstændigt unødvendige. Alle de spørgsmål, som manden fra informationskontoret havde rejst, ville under alle omstændigheder blive besvaret i eftermiddagsbladene. Mere eller mindre korrekt. Og det var bestemt ikke urealistisk at forestille sig, at den af dem,

som ville få færrest problemer med nysgerrige journalister i tiden fremover, netop ville blive den tweedklædte piberyger.

Og ganske rigtigt. Samme eftermiddag beskrev aviserne både mordet og de motiver, som kunne tænkes at ligge bag det. Og det gjorde de langt mere præcist, end nogen af mødedeltagerne ville have kunnet gøre. Beskrivelserne lå ikke nødvendigvis tættere på sandheden, men de var udtalt mere konkrete. I aviserne kunne man – med små afvigelser fra avis til avis – slå nedenstående fast:

CHEF I SIKKERHEDSPOLITIET MYRDET

Skudt i sin privatbil af terrorister

Politimester Axel Folkesson, den ansvarlige for sikkerhedspolitiets overvågning af terrorister, blev i dag til morgen fundet myrdet i sin tjenestebil. Bilen var parkeret på Djurgården i Stockholm. Mordvåbnet var en militærpistol af sovjetisk fabrikat og af en type, som tidligere er blevet brugt af palæstinensiske terrorister. Mordet virker umiddelbart meget professionelt, og sikkerhedspolitiet frygter på den baggrund, at et terrorkommando fra den palæstinensiske organisation *Sorte September* befinder sig i Stockholm. Der er forlydender om, at den seneste tids udvisninger af palæstinensere mistænkt for medvirken til terrorvirksomhed ligger bag forbrydelsen. Den svenske ambassade i Beirut fik så sent som foregående weekend en advarsel i form af en anonym telefontrussel fra Sorte September. Meddelelsen tog sit udgangspunkt i de omtalte udvisninger, og organisationens talsmand sagde, at såfremt udvisningsbølgen ikke blev stoppet, ville Sorte September hævne sig. Axel Folkesson var den mand i sikkerhedspolitiet, som tog sig af udvisningerne. Det svenske politi arbejder sideløbende ud fra en anden teori om, at Folkesson var kommet på sporet af påtænkte terroraktioner på svensk grund. Motivet til handlingen kunne i givet fald have været, at gerningsmændene ønskede at forhindre politimester Folkesson i at videregive sin viden. Normalt lykkes det for svensk politi at sætte ind præventivt. Men i dette tilfælde kan terroristerne have nået at slå til først ...

Rigspolitichefen læste ikke eftermiddagsbladene før ved firetiden, det vil sige en time før, han havde lovet begge tv-kanaler at svare på eventuelle spørgsmål. Han havde allerede ved frokosttid besluttet sig for, at han, og han alene, skulle fungere som talsmand for politiet. Således at han havde nogenlunde kontrol med, hvad der egentlig blev sagt. Han var embedsmand og havde alle dage været embedsmand. Havde arbejdet som offentlig anklager indtil udnævnelsen som statsadvokat og aftjente nu et par års værnepligt som rigspolitichef inden udnævnelsen til amtmand og ansættelsen af en socialdemokratisk rigspolitichef. Medmindre man da fik en borgerlig regering ved næste valg.

Hans erfaringer med et hårdt medietryk var således betydeligt mindre omfattende, end de ville have været, hvis han havde gjort en normal politikkarriere.

Nu sad han altså her med Stockholms to eftermiddagsaviser på skrivebordet og ønskede for første gang i sit liv, at der var indført censur.

Eftermiddagsbladenes informationer var for så vidt ikke forkerte. Og deres skrivelser stemte meget godt overens med de spekulationer, som havde cirkuleret på politigården hele dagen. Det var ikke nogen urimelig antagelse, at morderne var terrorister. Ligesom det ikke var urealistisk at antage, at Axel Folkeson selv havde taget kontakt med dem, enten for at få afværget et attentat eller for at få bekræftet en mistanke om, at et attentat var nært forestående; den slags forekom undertiden i forbindelse med efterretningsaktivitet: En efterretningsmand opsøgte en person, som man mistænkte for at arbejde for en fremmed magt og foregav i al venskabelighed at have beviser for den pågældendes aktivitet. Ud fra den opsøgtes reaktioner kunne man som regel bedømme, om mistanken var begrundet eller ej, og om denne eller hin sovjetiske diplomat arbejdede som kontaktmand for ulovlig efterretningsaktivitet. Man havde dog kun gjort dette ved enkelte lejligheder. Selvom pressen omgående havde gjort undtagelsen til reglen, hvorefter sikkerhedspolitiet var begyndt at bruge historierne som forklaring på, hvorfor man aldrig fik fat på nogen spioner – man fik dem skræmt væk, næsten før de begyndte på deres landsskadelige virksomhed.

Det var heller ikke utænkeligt, at gerningsmanden var palæstinenser, hvis man ellers kiggede lidt på, hvilke aktiviteter Axel Folkesson havde haft ansvaret for. De vesttyske terroristers første internationalt orienterede generation var rykket op med rode, og den tredje terroristgeneration, som var aktiv nu, havde ifølge de vesttyske myndigheder hverken interesse i eller kapacitet til at lave aktioner i Sverige.

Man kunne heller ikke helt udelukke kurdere eller armeniere, men disse grupper rådede på den anden side ikke over den samme ekspertise som palæstinenserne, hvilket altså ledte frem til, at palæstinenserne var de mest sandsynlige gerningsmænd. Dette understøttedes også af mordvåbenets oprindelse.

Avisernes spekulationer var egentlig ikke ubegavede. Når man altså så bort fra det der med Sorte September. Kollegerne i Alex Folkessons afdeling havde oplyst rigspolitichefen om, at Sorte September var en fællesbetegnelse for et utal af forskellige grupper med forskellige motiver og en meget forskellig form for forbindelse med PLO.

Det var altså ikke det, at avisernes spekulationer var dumme og urealistiske, som gjorde rigspolitichefen rasende. Men det, at politiets arbejdshypoteser dukkede så hurtigt op i avisspalterne, var et åbenlyst problem. Hvis avisernes reportager talte usandt, ville gerningsmændene vide, at politiet intet spor havde af dem. Og hvis reportagerne talte sandt, ville gerningsmændene vide, at politiet ingen anelse havde om, hvad det *faktisk* var for en operation, Axel Folkesson havde forsøgt at afværge.

I Sverige er der vel omkring 5.000 anvendelige sabotagemål, hvis man alene tænker på bygninger eller fysiske anlæg. Dertil kommer i hundredvis af personer i politiet, industriens ledelse, militæret og forvaltningen – alle karakteriseret ved, at de ikke er under beskyttelsesovervågning. Herudover kommer vel hen imod halvdelen af det diplomatiske korps. Hvis det nu forholdt sig sådan, at en professionel terroristgruppe var sluppet ind i Sverige, uden at sikkerhedspolitiet eller andre myndigheder havde opdaget det, og hvis denne gruppe var kommet så langt i sin planlægning, at man hellere ville slå en chef ved det svenske sikkerhedspoliti ihjel, end man ville opgive sit forehavende, og hvis

heller ingen af de øvrige europæiske sikkerhedstjenester havde fået det mindste nys om sagen ... og hvis denne terrorgruppe så fik den besked via pressen, at kysten var klar, så kunne katastrofen bryde løs når som helst og hvor som helst inden for ganske få timer eller døgn.

Rigspolitichefen tog en fast beslutning om at ville dementere samtlige spekulationer.

Han forsøgte faktisk også at føre denne beslutning ud i livet, men resultatet blev, at rigspolitichefens fremtræden i tv i det store og hele i stedet blev opfattet som en bekræftelse på de spekulationer, som allerede verserede i pressen, efter at de først havde cirkuleret på gangene i politiets hovedkvarter og derefter var blevet hvisket i en telefonsamtale med en dagbladsredaktion.

Hvis rigspolitichefen efter sine to år i chefstolen skulle have nogen illusioner tilbage om, at han med sine stilrene, overkorrekte, embedsmandsagtige udtalelser kunne vende tendensen i massemediernes, så blev han sørgeligt skuffet. Han havde et par gange prøvet det ritual, som knyttede sig til en tv-optagelse. Dertil kom, at han uden større besvær kunne forudsige de spørgsmål, som blev stillet. Tv-journalisten ville selvfølgelig vide, om Sorte September havde myrdet den mand i sikkerhedspolitiet, som havde hovedansvaret for bekæmpelsen af deres og ligesindedes aktiviteter. Det korrekte svar var, at det vidste man ikke.

Det eneste, man vidste med sikkerhed, var, at Axel Folkesson var blevet skudt lige omkring klokken 07.30 i sin egen bil – at mordvåbnet var af sovjetisk oprindelse, og at morderen havde optrådt med en koldsindighed, som med rimelig sikkerhed bekræftede, at han var professionel.

De foreløbige tekniske undersøgelser, som var udført i løbet af dagen, havde, som man kunne vente, kun givet negative resultater. Der var ingen fingeraftryk på selve våbnet eller på nogen af de syv tilbageværende patroner. De fingeraftryk, som teknikerne indtil nu havde fundet i bilen, tilhørte, så vidt man kunne vurdere, enten Folkesson selv eller hans familie. Derudover havde man gennemgået hele området omkring gerningsstedet minutiøst. Morderen var altså blevet siddende lidt i bilen, efter at mordet var begået. Og det bekræftede blot, hvad man havde

fornemmet fra første stund: Nemlig at han var mere end almindeligt koldblodig.

Det var rimeligt at antage, at mordet havde en politisk eller sikkerhedspolitisk baggrund. Folkesson havde – så vidt man kunne vurdere det – ikke mistet nogen af sine personlige ejendele. Således lå der i hans inderlomme en tegnebog med flere tusinde kroner i 100-kronesedler, penge, som han havde med sig for at kunne betale for oplysninger eller aflønne stikkere. Men dette havde altså ikke interesseret morderen. Og i handskerummet lå Folkessons tjenestepistol stadigvæk uden skulderhylsteret. Våbnet var ladet, men ikke afsikret, og magasinet var fuldt.

Man kunne således udelade alle tænkelige personlige eller økonomiske motiver for mordet, selvom man endnu kun gjorde det på en spekulativ baggrund.

De skulle ikke få lov til at drøne derudaf med en masse vilde idéer, tænkte rigspolitichefen, da tv-holdet kom myldrende ind på hans kontor med projektører og kamera.

Journalisten var iført en grøn parkacoat med *SR-Sveriges Radio* i gule bogstaver på den ene skulder. Og han smed nonchalant denne frakke hen over en af rigspolitichefens besøgsstole, mens hans følgesvende satte det kommende forhør i scene.

En eller anden anbragte en lysmåler to centimeter fra rigspolitichefens næse. Og umiddelbart efter holdt en af teknikerne et klaptræ frem og klappede det sammen på nogenlunde det sted, hvor lysmåleren kort tid forinden havde befundet sig. Omtrent samtidigt med smældet mumlede han noget i retning af *Krabben, A-01* ind i en mikrofon.

Rigspolitichefen afskyede dette øgenavn, som han nok kendte, men normalt sjældent selv hørte; hans ene hånd var blevet forkrøblet af polio, da han var barn, således at den krummede sig indad, så øgenavnet var i og for sig forståeligt nok.

»Kamera kører,« sagde kameramanden, hvorefter forhøret begyndte.

»Ved De, hvem eller hvilken organisation som står bag dette mord?«

»Hvis jeg vidste det, ville det nok ikke være fornuftigt at afsløre min viden på nuværende tidspunkt.«

»Men De ved altså ingenting?«

»Ingen kommentarer.«

»Men politiet arbejder vel ud fra forskellige hypoteser?«

»Vi følger op på forskellige spor.«

»Er det korrekt, at politimester Folkesson havde ansvaret for overvågning af eventuelle palæstinensiske terrorister?«

»Ja, det er korrekt. Men han tog sig også af andre opgaver. Kort sagt alle opgaver, som vedrørte sikkerhedstruende virksomhed med tilknytning til Mellemosten. Jeg må dog på det kraftigste understrege, at der ingen – jeg gentager – *ingen* sikre indikationer findes for, at de ansvarlige for mordet skulle være en organisation med tilknytning til dette geografiske område. I hvert fald har vi ikke informationer af denne karakter, som vi aktuelt ønsker at offentliggøre. Alle forestillinger i denne retning er rene spekulationer, som det selvfølgelig står frit for massemediernes at formidle, men ...«

»Kan De fuldstændigt udelukke palæstinensiske terrorister som gerningsmænd?«

»Nej, naturligvis kan vi ikke det. Man kan udmærket forestille sig, at vores interesse rettes imod forskellige palæstinensiske organisationer.«

»Er De bekendt med, om der aktuelt befinder sig palæstinensiske terrorister i Sverige?«

»Ja, men af hensyn til politiets arbejde ønsker jeg ikke at uddybe dette yderligere.«

»Hvilke konklusioner drager De af det faktum, at mordvåbnet er af sovjetisk oprindelse?«

»Udelukkende, at morderen eller morderne har haft adgang til våben af den oprindelse.«

»Hvilket for eksempel gælder palæstinensiske terrorister?«

»Ja. Men således som det internationale våbenmarked ser ud, kan snart sagt hvem som helst få fat på sovjetisk fremstillede våben. Man kan således ikke slutte noget som helst ud fra våbnets fremstillingssted.«

»Hvad har politiet sat i værk for at pågribe morderne?«

»Det kan jeg af naturlige årsager ikke oplyse om.«

»Forholder det sig ikke helt enkelt sådan, at De ikke aner, hvem

De leder efter, eller hvor De skal lede efter vedkommende?»

»Jeg vil gerne understrege situationens alvor. Det drejer sig om en forbrydelse uden sidestykke her i landet. Hidtil har vi i Sverige været forskånet for den slags. Vi ser naturligvis med den største alvor på hændelsen og har da også en række spor, som vi bearbejder med alle de ressourcer, som står til vores rådighed.«

»Tak skal De have,« sagde journalisten lige med ét, hvorefter han og hans tre teknikere begyndte at pakke deres sager sammen, mens de sludrede indbyrdes. Samtidig dukkede det næste reportagehold op for at gennemføre en nogenlunde tilsvarende procedure.

Bagefter var rigspolitechefen overbevist om, at han havde svaret på en så korrekt og klar måde, at alle fremtidige spekulationer i hvert fald måtte henvise til andre kilder end ham.

Da han nogle timer senere så resultatet i fjernsynet, fik både han selv og sagen en ganske anden behandling, end han havde forestillet sig. Han kunne da udmærket genkende sig selv på skærmen, og det, han sagde, havde han da faktisk også sagt. Men resultatet blev alligevel det modsatte af de dementier, som han troede, han havde formuleret.

Man brugte cirka ni minutter først i programmet på mordet. Og en tildragelse, som man bruger ni minutter i begyndelsen af en nyhedsudsendelse på, ligger på niveau med udbruddet af en middelstor krig eller en justitsministers afgang.

Først kom der en reportage fra gerningsstedet fulgt af nogle billeder af Folkessons bil, hvor man kunne se pletter af blod og hjernemasse i loftet og på bagsædet. Derefter så man en mængde politifolk på gerningsstedet, en masse afspærringer, nogle politifolk, der forsøgte at skubbe til kameraet, så billederne væltede, og sidst kom en række portrætbilleder af Folkesson.

Mens disse billeder kørte over skærmen, fortalte journalisten, at nu havde den internationale terrorisme for første gang i adskillige år slået til i Sverige, og at det denne gang efter al sandsynlighed drejede sig om en af de mere frygtede palæstinensiske udbryderorganisationer, der havde undraget sig Yassir Arafats kontrol – en kort sekvens af Arafat, der hilste på Palme – og hans forsøg på at bruge diplomatiske kanaler. Det svenske politi arbej-

dede først og fremmest ud fra en teori om, at det drejede sig om en organisation med forbindelse til det, som tidligere blev kaldt Sorte September. Og her blev rigspolitichefen klippet ind første gang med følgende fuldstændig korrekt gengivne citat:

»Vi følger op på forskellige spor.«

Derefter spørgsmålet:

»Er det korrekt, at politimester Folkesson havde ansvaret for overvågning af eventuelle palæstinensiske terrorister?«

Og det efterfølgende svar:

»Ja, det er korrekt.«

Så dukkede journalisten selv op i en positur, som om han skulle holde et foredrag, og rigspolitichefen bemærkede i forbifarten, at han nu var iført jakke og et strikket slips.

Journalisten konstaterede uden omsvøb, at det mest sandsynlige motiv var, at det svenske sikkerhedspoliti havde været tæt ved at slå til imod en terrorkommando, som havde skaffet sig ind i Sverige, og at kommandoen havde slået igen ved at dræbe netop den person i det svenske sikkerhedspoliti, som havde ansvaret for at overvåge deres aktiviteter. Derefter forklarede han, at det var første gang, at den palæstinensiske terrorisme for alvor havde slået til i Sverige, og at dette havde gjort politiet endnu mere bekymrede.

Derefter blev rigspolitichefen klippet ind igen med endnu et korrekt gengivet citat, som atter kom til at betyde noget helt andet, end han havde ment med det:

»Jeg vil gerne understrege situationens alvor. Det drejer sig om en forbrydelse uden sidestykke her i landet. Hidtil har vi i Sverige været forskånet for den slags. Vi ser naturligvis med den største alvor på hændelsen, og har da også en række spor, som vi bearbejder med alle de ressourcer, som står til vores rådighed.«

Derefter formulerede tv-journalisten en slags politisk kommentar, hvis væsentligste indhold var, at episoden kunne få betydning for Sveriges på det sidste stadig mere Palæstina-venlige holdning, og at palæstinenserne nu ville erfare, hvordan deres hidtidige støtte fra Vesteuropa ville forsvinde.

Resten af indslaget var en historisk revy over forskellige palæstinensiske terrorhandlinger lige fra flykapringen i Jordan i

1969, over angrebet på de israelske sportsfolk ved Olympiaden i München i 1972 og frem til mordet på den palæstinensiske fredsdelegat ved Socialistisk Internationales møde – et billede af Olof Palme og den palæstinensiske diplomat Izzam Sartawi.

Nogle gange undervejs omtaltes Abu Nidal, den internationale terrorismes foretrukne skræmmebillede, og det hele sluttede med en løs formodning om, at han befandt sig i Sverige netop nu: » ... sikkerhedspolitiet frygter nu, at den palæstinensiske terrorkommando, som sandsynligvis stadigvæk befinder sig i landet, står under ledelse af Abu Nidal.«

Endelig kom der nogle korte interviews med forskellige politikere, som alle udtrykte deres afsky for terrorismen, samtidig med at de påpegede, at det palæstinensiske problem ikke kunne løses med voldelige metoder, og at Israels eksistens måtte anerkendes af alle parter.

Rigspolitichefen slukkede for sit fjernsyn.

Lige nu havde han den indstilling, at han aldrig nogen sinde mere ville lade sig interviewe i fjernsynet. Han gned sig langs næseroden med tommel- og pegefingern og forsøgte at tælle til halvtreds for at klare hjernen. Men tabte hurtigt tålmodigheden og aktiverede samtaleanlægget. Det var tid til at holde det næste møde.

Den første, som ankom til hans kontor, var kontorchef Henrik P. Näslund, den mand, som tidligere på dagen havde fået det overordnede operative ansvar for såvel efterforskningen som eventuelle operationer i forlængelse heraf. Hvis kontorchefen arbejdede med denne sag, som han plejede at gøre det, så var han den ansvarlige for, at massemedierne havde sat alle disse vilde idéer i omløb.

»Jeg mener, at denne strøm af rygter i medierne er meget uheldig,« bemærkede rigspolitichefen koldt. »Enten tager vi fuldstændig fejl i vore foreløbige hypoteser, og så skal det ikke udbasuneres i medierne. Eller også har vi ret, og så skal det heller ikke.«

Kontorchefen lod sig overhovedet ikke påvirke af kritikken. Han strøg en kam nogle gange igennem sit tilbagestrøgne hår – gadedrengemanerer, tænkte rigspolitichefen – inden han med foden trak en stol til sig og satte sig ned. Derefter smilede han

veltilpas af den underforståede anklage.

»Prøv i stedet at se sådan her på det: Enten har vi ret, og så tror de satans karle, at vi er lige i hælene på dem, hvilket dels kan give os nogle operative fordele, dels måske kan forhindre den aktion, som de havde planlagt. Eller også er vi helt galt på den. Og så får vi en operativ fordel, fordi de tror, at vi søger et andet sted, end der hvor de er.«

Rigspolitichefen svarede ikke. Han sad blot med udtryksløst ansigt og pudsede sine briller, mens de andre mødedeltagere kom ind på kontoret.